

5

NA DRUHÝ DEŇ BOLO ŠTRNÁSTEHO JÚLA A MY SME SA prechádzali po sviatočnom jarmoku medzi stánkami, kde sa roztáčali kolesá šťastia, hrali rôzne hazardné hry a na pódiách vystupovali kapely. Kam sme len dovideli, všade sa to hemžilo ľuďmi, starými i mladými. Boli tu azda úplne všetci. Okrem *élégantes*.

„Kde sú?“ opýtala som sa Adrienne. Po včerajšej prechádzke v parku som si najviac priala zazrieť práve ich. Nie bábkové predstavenie ani mužov pokúšajúcich sa vyšplhať po naolejovaných tyčiach, aby zhora uchmatli šunku.

„Vo svojich *châteaux*,“ odvetila. „Na vidiecky jarmok nechodia. Ten je pre obyčajných ľudí.“

Samozrejme. Preto sme tu boli *my*.

No už nie nadhlo. Adrienne dostala ako zvyčajne lepší nápad. „*Élégantes* môžeme vidieť aj inde.“

Zastavili sme sa v trafike a za jednofrankové mince, ktoré dal *pépère* každej z nás, predtým než sme šli na trh, sme si kúpili módne časopisy *Femina*, *La vie heureuse* a *L'Illustration* s krásnymi slečnami na obálkach, päťdesiat centimov za kus. Keď sme boli naspäť v dome, uvelebili sme sa v podkroví medzi vrecami s obilím a so sušenými bylinkami visiacimi zo stropu. Z diaľky k nám otvoreným oknom doliehali piesne jarmočných kapiel.

„Pozrite,“ ozvala sa Adrienne a ukázala nám časopisy. „Tu ich máme, naše *élégantes*. Všetko, čo potrebujeme.“

„Potrebujeme?“ zháčila sa Gabrielle. „Načo?“

Adrienne sa usmiala. „Nato, aby sme sa nimi stali tiež, samozrejme.“

S Gabrielle sme si vymenili pohľady. Žeby sme sa nimi mohli stať tiež?

Adrienne listovala stránkami a naozaj tam boli – muži a ženy z vyššej spoločnosti, ktorých Adrienne nazývala „*la haute*“, čiže „tí z vyšších kruhov“. Šiesta strana – *élégantes* prechádzajúce sa s prepletenými laktami v Boulonskom lesíku, gavalieri pozorujúci ich so záujmom spoza svojich slušivých fúzov. Ôsma strana – *élégantes* usporadúvajúce zbierku na charitatívnu akciu v parížskych salónoch a *élégantes* nakupujúce kvety od mladých dievčat v nadýchaných šatách. Jedenásta, štrnásť a pätnásť strana – *élégantes* pózujúce v najnovších modeloch z dielne tých najlepších krajčírok.

„Pozrite sa na tento účes,“ ukázala Adrienne na lesklé stránky. „Nie je rafinovaný? Neskôr, keď si vytiahnem vlásenky, ho skúsime napodobniť. A tento klobúk – očarujúci! Moja sestra Julia kupuje jednoduché slamené klobúky a potom si ich sama zdobí. Myslím, že toto by tiež zvládla.“

Požičiavali sme si jedny nožnice. Adrienne a ja sme vystrihovali svadobné fotografie s nevestami držiacimi visiace svadobné kytice. Ich vyvolení stáli vedľa nich, vysokí a pyšní vo svojich vojenských uniformách so šerpami, stužkami a s medailami s motívom slnka a hviezd. Aké asi je, zastávať také pozície a nosiť na hrudi tú zlatú nádheru?

Julia-Berthe si vybrala fotografiu rumunskej kráľovnej a jej detí, udržiavaných dievčatiek s jemnými vláskami a nezúčastneným výrazom typickým pre vyvolených, ktorých každý obľuže. Pri nohách a v lone im sedeli malé, čisté, chlpaté psy, také odlišné od divokých krížencov, na ktoré sme boli zvyknuté.

Boli tam tiež články o divadelných hrách s obrázkami herečiek v dramatických pózach, s veľkými očami plnými emócií. Tie zbierala Gabrielle.

Zdalo sa mi, akoby sa pred mojimi očami zdvihla opona. Vďaka časopisom pre nás *élégantes* prestali byť iba prchavým preludom, čo sa mihá v parku, rozmazanou spomienkou plnou bielej čipky a slnečníkov, ktorá nenávratne zmizne. Takto sme ich mohli mať pri

sebe, vystrihávať si ich a študovať ich a nakoniec si ich uložiť do plechovej nádoby od pastiliek Vichy, ktorú pre nás Adrienne schovala z babkiných zásob, lebo „takto ich oveľa ľahšie prepašujete do kláštora“. Skôr než napodobňovať životy svätých, ako si želali rehoľné sestry, sme teraz mohli napodobňovať životy *élégantes*, ich štýl aj pózy, ich výrazy, všetko, čo im bolo vlastné.

S postupujúcim večerom som sa snažila zatlačiť do úzadia myšlienku na najtrajší odchod. No aj tak ma ťažila čím ďalej tým väčšmi, vznášala sa za mnou ako oblak neodbytných komárov. Iba Julia-Berthe, ktorá si robila starosti, že nikto nekými vtáky na kláštornom nádvorí, bola pripravená vrátiť sa.

Adrienne sľúbila, že sa znovu uvidíme. Vždy keď bude nejaký sviatok, prídeme do Clermont-Ferrand. A dala nám darček – *monsieura* Decourcella.

„Kto je to?“ zašepkala som, lebo Julia-Berthe už tvrdo spala.

„Je to spisovateľ,“ vysvetlila Adrienne, „určite ste už o ňom počuli.“

„Počúvame iba o svätcoch a apoštoloch,“ odvetila Gabrielle. „Na to kladú sestry veľký dôraz.“

„*Monsieura* Decourcella však musíte rozhodne spoznať,“ trvala na svojom Adrienne. „Život bez neho by bol príliš smutný. Napísal *Sieň lásky*, *Ženu, ktorá prehlta slzy*, *Brunetku a blondínu* a toľko ďalších príbehov. Píše o dievčatách z kláštora, ktoré sa vydajú za grófov, a o vidieckych dievčatách, z ktorých sa stanú kráľovné parížskej spoločnosti. Z chudobného je boháč a z boháča chudobný. *Voilà*. Len čo sa do tých kníh začítate, nebudete ich môcť odložiť.“

Začal sa slávnostný ohňostroj a hrmenie v diaľke nás vystrašilo. Z malého podkrovného okienka sme pozorovali ligotanie drobných svetelných čiastočiek poletujúcich vzduchom. Elektrický vodopád.

„Dievčatá z kláštora, ktoré sa vydajú za grófov?“ zopakovala som bez toho, aby som odtrhla pohľad od iskrivého výjavu.

„Sú to iba príbehy, Ninette,“ poznamenala Gabrielle.

Nevenovala som jej pozornosť a otočila som sa k Adrienne. Položila som jej ruku na predlaktie a opýtala som sa jej: „A kde tie príbehy nájdeme?“

Načiahla sa za svojou taškou a vytiahla z nej malú knihu. „Vychádzajú po častiach v časopisoch a hovorí sa im *mélos*. Melodrámy. Moja sestra Julia každý týždeň čaká, kým vyjde nový diel, potom ich všetky zošije a dá mi ich. Tento príbeh sa volá *Tanečnica z kláštora*. Bohatá a krásna balerína z Parížskej opery sa všetkého vzdá, aby mohla vstúpiť do kláštora, a...“

Gabrielle si pohrdavo odfrkla: „To by nikdy žiadna neurobila...“

„Pst,“ zahriakla som ju, lebo ma jej prerušenie nahnevalo.

„... všetok svoj svetský majetok odkáže jednej krásnej vidieckej dievčine. Tá sa odsťahuje do Paríža a vstúpi do života baleríny so všetkým tým bohatstvom, s peknými nápadníkmi, so šperkmi a s hodvábnymi šatami. Stane sa miláčikom celého mesta a zachráni svoju rodinu pred biedou. Je tam milostný príbeh aj vašeň, obliekajú sa do tých najnádhernejších rób a žijú v tých najluxusnejších sídlach.“

Nemohla som si pomôcť a vzdychla som. Za oknom sa znovu striebristo a zlatisto zablýskalo.

„Sestry v Moulins vám dovoľia, aby ste čítali také knihy?“ opýtala som sa.

Adrienne pokrútila hlavou: „Mám svoje skrýše. Vždy sa nájde nejaká uvoľnená doska v podlahe. A teraz si nejakú budeš musieť nájsť aj ty. Na, vezmi si ju so sebou späť do Aubazine, Ninette. Ja už som ju prečítala. A možno sa jednému z nás troch – mne, tebe alebo *monsieurovi* Decourcellovi – podarí presvedčiť Gabrielle, že dievča z kláštora si môže pokojne vziať za muža grófa.“

Tej noci ma do snov neprišli strašiť duchovia ani moja matka, studená a sinavá na jednoduchom lôžku. Namiesto toho som sa znovu ocitla v parku, zahalená v obláčikoch bielej čipky, akoby som bola niečím, o čo je potrebné sa starať, niečím, čo treba opatrovať ako poklad. Na hlave mi trónila celá miniatúrna záhradka, keď som sa promenádovala a vykračovala si po boku pekných gavalierov so zbytočnou, ale nutnou vychádzkovou palicou. Bola som *élégante*. Bola som hrdinkou v Decourcellovej melodráme. Bola som niečím lepším.

Bolo o toľko ľahšie snívať, keď mal človek o čom.